

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

judcători

Ursache Petru

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Moraru Petru

judcând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2017, în cauza penală în privința lui

Tucan Alexandrina Simon, născută la XXXXX, originară și domiciliată XXXXX;

Mastac Ion Constantin, născut la XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 10.02.2014 - 16.12.2016;
2. Instanța de apel: 11.01.2017 - 22.05.2017;
3. Instanța de recurs: 03.08.2017 - 29.11.2017.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 16 decembrie 2016, Mastac Ion Constantin a fost achitat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin. (3), art. 332 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele componentelor de infracțiuni incriminate.

Tucan Alexandrina Simon a fost achitată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, din motiv că, fapta inculpatei nu întrunește elementele componentei de infracțiune incriminate.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală, Tucan Alexandrina se învinuiește în aceia că, ultima, exercitând funcția de secretar al Consiliului comunal XXXXX, începând cu 13.10.2011, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin.(2) Cod penal, persoană publică căreia prin numire i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice, încalcând grav prevederile legislației în vigoare, a săvârșit infracțiunea de înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor

date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale, și anume fiind persoană publică, autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local, fiind obligată în virtutea funcției deținute de a aviza proiectele de decizii ale consiliului local și contrasemna deciziile, de a elibera extrase sau copii de pe orice act din arhiva consiliului local, să semneze procesele-verbale ale ședințelor consiliului local, să păstreze și să aplice după caz sigiliul, a ignorat cerințele legislației în vigoare și cunoscând cu certitudine, că la ședința Consiliului local a com. XXXXX din 06.12.2012, consilierii locali au decis de a transmite cu titlu gratuit fondurile fixe și activele înregistrate ale gimnaziului din sat. XXXXX din gestionarea primăriei în gestionare de nivelul 2, Direcției raionale de Educație în conformitate cu restructurarea în sistemul de învățământ, fiind instigată de primarul localității Mastac Ion din interese personale, exprimate în acordarea unor servicii ultimului, persoana care a propus-o la funcția de secretară a consiliului, a înscris în procesul-verbal al ședinței consiliului local din 06.12.2012 și în decizia nr. 09/07 anexă la procesul-verbal, date vădit false privind separarea bunului imobil nr. cadastral XXXXX (Gimnaziul din s. XXXXX) în două bunuri imobile separate, iar ulterior, în baza extrasului deciziei Consiliului local XXXXX cu nr.09/07 din 06.12.2012 cu date vădit false, semnat de către Tucan Alexandrina - bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX (gimnaziul din s. XXXXX) a fost separat în două bunuri imobile separate, învinuind-o pe Tucan Alexandrina că a pus în dificultate procesul de instruire și învățatură a elevilor Gimnaziului.

Tot ea, Tucan Alexandrina se învinuiește în aceia că știind cu certitudine, că la ședința consiliului local a com. XXXXX din 06.12.2012 de către consilierii locali s-a adoptat decizia de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate „ECO-CLEAR”, fiind instigată de primarul localității Mastac Ion din interese personale, exprimate în acordarea unor servicii ultimului, persoana care a propus-o la funcția de secretară a consiliului a înscris în procesul-verbal al ședinței consiliului local din 06.12.2012 și în decizia nr. 09/09 anexă la procesul-verbal, (date vădit false privind transmiterea acestei întreprinderi în gestiune terenul cu nr. cadastral XXXXX, pentru depozitarea deșeurilor, iar ulterior a întocmit și semnat extrasul din decizia nr. 09/09 din 06.12.2012 cu date vădit false, precum că Consiliul local a decis de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate „ECO-XXXXX” cu transmiterea în gestiune a terenului cu nr. cadastral XXXXX, pentru depozitarea deșeurilor.

Astfel, Tucan Alexandrina este învinuită că în baza extrasului deciziei consiliului local XXXXX cu nr. 09/09 din 06.12.2012, cu date vădit false, semnat de ultima, a fost înregistrată întreprinderea publică „ECO-XXXXX” cu genul de activitate înființarea depozitelor de deșeuri și administrarea acestora, ceea ce contravin intereselor populației acestei comuni.

Acțiunile lui Tucan Alexandrina au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală în baza prevederilor art. 332 alin. (1) Cod pena - *înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, săvârșite din interese personale.*

Mastac Ion, de către organul de urmărire penală, se învinuiește în prezenta cauză în aceia că, exercitând funcția de primar al sat. XXXXX, XXXXX, fiind persoană publică, căreia prin alegere i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice, deci fiind autoritate reprezentativă a populației unității

administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local, fiind obligat în virtutea funcției deținute și art. 29 alin. (1) lit. t) al Legii Republicii Moldova nr.436 din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală”, de a constata încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, să ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, de a sesiza organele de drept, ignorând grav cerințele legislației în vigoare, a organizat înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale, în următoarele circumstanțe.

Astfel, Mastac Ion, se învinuiește în aceia, că știind cu certitudine despre faptul că la ședința consiliului local a com. XXXXX din 06.12.2012, consilierii locali au decis de a transmite cu titlu gratuit fondurile fixe și activele înregistrate ale gimnaziului din sat. XXXXX din gestionarea primăriei în gestionare de nivelul 2, Direcției raionale de Educație în conformitate cu restructurarea în sistemul de învățământ, din interes personal, exprimat în ridicarea autorității sale, fața de consăteni, potențiali alegători la următoarele alegeri, a organizat prin intermediul secretarei consiliului local, Tucan Alexandrina de a înscrie în procesul-verbal al ședinței consiliului local din 06.12.2012 și în decizia nr. 09/07 anexă la procesul-verbal, date vădit false privind separarea bunului imobil nr. cadastral XXXXX (gimnaziul din s. XXXXX) în două bunuri imobile separate, iar în baza extrasului deciziei Consiliului local XXXXX cu nr.09/07 din 06.12.2012 cu date vădit false, semnat de către secretara Consiliului Tucan Alexandrina bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX (gimnaziul din s. XXXXX) a fost separat în două bunuri imobile separate, punând în dificultate procesul de instruire și învățatură a elevilor gimnaziului.

Tot el, Mastac Ion se învinuiește în faptul că, știind cu certitudine, că la ședința consiliului local a com. XXXXX din 06.12.2012 de către consilierii locali s-a adoptat decizia de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate „ECO CLEAR”, din interes personal, exprimat în ridicarea autorității sale față de consăteni, potențiali alegători la următoarele alegeri, a organizat prin intermediul secretarei consiliului local, Tucan Alexandrina de a înscrie în procesul-verbal al ședinței consiliului local din 06.12.2012 și în decizia nr. 09/09 anexă la procesul-verbal, date vădit false privind transmiterea acestei întreprinderi în gestiune terenul cu nr. cadastral XXXXX, pentru depozitarea deșeurilor, iar ulterior din interes personal indicat mai sus, a organizat prin intermediul secretarei consiliului local, Tucan Alexandrina, întocmirea și semnarea extrasului deciziei nr. 09/09 din 06.12.2012 cu date vădit false precum că, Consiliul local a decis de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate „ECO-XXXXX” cu transmiterea în gestiune a terenului cu nr. cadastral XXXXX, pentru depozitarea deșeurilor, iar în baza extrasului deciziei Consiliului local XXXXX cu nr.09/09 din 06.12.2012, cu date vădit false, semnat de către secretara consiliului, Tucan Alexandrina, a fost înregistrată întreprinderea publică „ECO-XXXXX” cu genul de activitate înființarea depozitelor de deșeuri și administrarea acestora, ceea ce contravine intereselor populației acestei comune.

Acțiunile lui Mastac Ion Constantin au fost încadrate, de către organul de urmărire penală, în baza art. art. 42 alin. (3), 332 alin. (1) Cod penal, conform semnelor constitutive: „organizarea de către o persoană publică înscrierea în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale.”

Tot, el Mastac Ion se învinuiește în aceia că, exercitând funcția de primar al sat. XXXXX, XXXXX, fiind persoană publică în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, căreia prin alegere i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice, încălcând grav prevederile legislației în vigoare, a săvârșit infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu în interese personale, acțiuni care au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și anume în următoarele circumstanțe: astfel, exercitând funcția de primar al sat. XXXXX, XXXXX, fiind persoană publică și fiind autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local, fiind obligat în virtutea funcției deținute și art. 29 alin. (1) lit. t) al Legii Republicii Moldova nr.436 din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală”, de a constata încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, să i-a măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, de a sesiza organele de drept, a ignorat cerințele legislației în vigoare, și anume cunoscând cu certitudine, că la ședința consiliului local a com. XXXXX din 06.12.2012, de către consilierii locali s-a adoptat decizia de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate „ECO CLEAR” și constatând că această instituție nu poate fi înregistrată la Camera de înregistrare și la Ministerul Justiției, deoarece în denumirea instituției sunt prezente două cuvinte de origine străină, în mod abuziv, contrar atribuțiilor de serviciu, fără avizul și înștiințarea consiliului local, unilateral, din interes personal, exprimat în ridicarea autorității sale față de consăteni, a decis de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate cu denumirea „ECO-XXXXX”, cu transmiterea în gestiune a terenului cu nr. cadastral XXXXX, pentru depozitarea deșeurilor, întreprindere care ulterior a și a fost înregistrată la indicația acestuia.

Astfel, primarul Mastac Ion se învinuiește în aceia că dânsul a diminuat autoritatea consiliului local care potrivit art. 14 alin. (2) lit. e), h) al Legii Republicii Moldova nr.436 din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală”, are competența de a decide atribuirea și propune schimbarea destinației v terenurilor proprietate a satului (comunei), decide înființarea instituțiilor publice de interes local, cauzând astfel daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale mai multor locatari a corn. XXXXX (776 de persoane), care și-au exprimat dorința de a nu redeschide gunoiștea din apropierea satului.

Acțiunile lui Mastac Ion Constantin în epizodul descris, organul de urmărire penală le-a încadrat juridic în baza prevederilor art. 328 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi: *săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Tucan Alexandrina să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal și în conformitate cu prevederile art. 60 lit. a) Cod penal, a o libera de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție survenit și Mastac Ion Constantin să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), 332 alin. (1) și

art. 328 alin. (1) Cod penal și a-i stabili pedeapsa în baza art. 42 alin. (3), 332 alin. (1) Cod penal - 1 an închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în administrația publică locală pe un termen de 3 ani, în baza art. 328 alin. (1) Cod penal - 2 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în administrația publică locală pe un termen de 3 ani, iar în conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total a-i stabili definitiv lui Mastac Ion pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în administrația publică locală pe un termen de 3 ani.

În motivarea apelului procurorul a indicat că instanța nu a dat o apreciere probelor acuzării, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților de săvârșirea infracțiunilor imputate, or, raportând împrejurările de fapt și cele de drept din speță, la aspectul doctrinarul componentei „excesului de putere”, urmează a fi menționat, că prin învinuirea formulată în rechizitoriu, acuzarea s-a referit la atribuțiile funcționale, puse în sarcina inculpatului Mastac Ion, în baza cărora acesta urma să acționeze la constatarea încălcărilor legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, să ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, de a sesiza organele de drept, însă a ignorat cerințele legislației în vigoare.

La fel, inculpata Tucan Alexandrina, cunoscând cu certitudine, că la ședința la care a participat în calitate de secretară a consiliului sătesc, nu s-a adoptat decizia de a separa imobilul școlii, nu s-a discutat chestiunea de a repartiza întreprinderii noi formate careva teren și nu s-a discutat ca unul din domeniul întreprinderii să fie depozitarea deșeurilor, contrar obligațiilor de serviciu, a introdus date vădit false în procesul verbal al ședinței și deciziile anexe la procesul verbal.

Astfel, în opinia acuzatorului de stat, instanței au fost prezentate probe incontestabile, care dovedesc vinovăția inculpatului Mastac Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 332 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal, iar a inculpatei Tucan Alexandrina pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, iar instanța a pronunțat o sentință contrară legii

Totodată, a menționat că, instanța de judecată urma să stabilească inculpaților o pedeapsa în corespundere cu prevederile art.61, 75 Cod penal, pentru a restabili echitatea socială, corectarea condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2017 a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra nevinovăției inculpaților Mastac Ion de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), 332 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal și Tucan Alexandrina de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, deoarece în acțiunile acestora nu sunt întrunite elementele infracțiunilor imputate.

În această de ordine de idei, instanța de apel a subliniat că, analizând cele relatate de inculpatul Mastac Ion Constantin, dar și de inculpata Tucan Alexandrina Simon prin

prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, se atestă că aceste declarații ale inculpaților, sunt corespunzătoare adevărului, deoarece atât la urmărirea penală, cât și în ședințele primei instanțe și a celei de apel dâșii au dat declarații consecvente, concludente, care coroborează cu întreaga sistemă de probe și demonstrează cu certitudine nevinovăția lor, iar pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate, sau ar combate declarațiile inculpaților Tucan Alexandrina Simon și Mastac Ion Constantin.

Subsecvent, instanța de apel a considerat că declarațiile martorilor, audiați în prima instanță, dar și în instanța de apel, actele invocate de către procuror în rechizitoriu nu pot servi drept probe care ar demonstra vina inculpaților Tucan Alexandrina Simon și Mastac Ion Constantin în comiterea infracțiunilor încriminate, or, din probele invocate nu se poate constata cu certitudine că Tucan Alexandrina Simon ar fi comis faptele imputate din interes material, de asemenea, din probele sus enunțate nu se poate deduce că Mastac Ion Constantin prin careva acțiuni sau inacțiuni ar fi organizat comiterea unei infracțiuni de către altă persoană, totodată nu s-a demonstrat nici faptul că inculpatul Mastac Ion Constantin și-ar fi depășit atribuțiile de serviciu.

Reiterând circumstanțele de fapt și de drept, instanța de apel a conchis că, atât în prima instanță, cât și în cea de apel, nu s-a dovedit faptul că Tucan Alexandrina Simon, dar și Mastac Ion Constantin prin acțiunile lor intenționate ar fi săvârșit faptele imputate.

Astfel, de către instanța de apel nu au fost reținute ca întemeiate argumentele invocate de procuror în cererea de apel înaintată și în acest sens, notificând latura obiectivă și subiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 328 Cod penal, a indicat că, raportând prevederile legale enunțate supra la materialele cauzei, în speță, nu s-a stabilit prin nici o probă că fapta inculpatului Mastac Ion Constantin întrunește toate elementele infracțiunii încriminate, inclusiv nu s-a constatat cert care prevederi legale sau atribuții de serviciu au fost încălcate de către Mastac Ion Constantin, ca persoană publică, prin depășirea în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și dacă prin aceste acțiuni s-au cauzat daune considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege al persoanelor fizice și juridice.

Totodată, a subliniat că, sub aspectul laturii obiective depășirea atribuțiilor de serviciu poate fi săvârșită numai pe calea acțiunii, iar datorită faptului că infracțiunea prevăzută la art.328 Cod penal este o infracțiune materială, ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege - ale persoanelor fizice și juridice, iar dauna considerabilă la art.328 alin. (1) Cod penal, urma să fie evaluată prin prisma prevederilor art. 126 alin. (2) Cod penal, și să fie indicată în rechizitoriu, în cazul dat urma să fie indicată valoarea daunei cauzate intereselor publice, însă atât în ordonanța de punere sub învinuire, cât și în rechizitoriu n-au fost reflectate careva pagube evaluate în bani. Or, potrivit materialelor cauzei nu se atestă careva acte ce ar indica la faptul că careva persoane ar fi fost prejudiciate, ci doar unii martori au indicat la încălcarea de către inculpat a drepturilor lor la informație, dar și cauzarea prejudiciilor morale, însă, aceste alegații nu și-au găsit confirmare.

Mai mult ca atât, nici un act al Consiliului XXXXX nu a fost contestat în instanța de judecată, or, la materialele cauzei lipsesc careva acte judecătorești ce ar confirma faptele invocate de acuzare.

Astfel, instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a stabilit că în cauza penală dedusă judecății nu au fost recunoscute în calitate de victime (părți vătămate) nici o persoană fizică sau juridică, iar martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești cărora li s-au solicitat opinia pe marginea cauzării prejudiciilor ca locuitori ai s. XXXXX, au avut păreri diferite, însă nimeni n-a numit careva sume de bani, evaluate cu titlu de daune materiale sau morale, mai mult, la etapa examinării cauzei respective în instanța de fond, nu au fost înaintate acțiuni civile în interesul comunității s. XXXXX XXXXX sau altor interese publice, aceste circumstanțe fiind constatate și de instanța de apel.

În altă ordine de idei, instanța de apel pe marginea învinuirii aduse lui Mastac Ion Constantin de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, a menționat că de către acuzare Mastac Ion Constantin este învinuit că, dânsul a diminuat autoritatea Consiliului local XXXXX, care potrivit art. 14 alin. (2) lit. e), h) al Legii Republicii Moldova nr.436 din 28.12.2006, privind administrația publică locală, are competența de a decide atribuirea și propune schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), și anume a decis înființarea instituțiilor publice de interes local, cauzând astfel daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale mai multor locatari a com. XXXXX, care și-au exprimat dorința de a nu redeschide gunoiștea din apropierea satului.

Astfel, pe lângă faptul că instanța de apel a constatat lipsa unor probe ce ar indica la cauzarea de careva daune, instanța a considerat că este necesar de reținut că decizia Consiliului local XXXXX nr.09/09 din 06.12.2012, s-a decis formarea instituției publice de interes local pentru organizarea activității de salubritate „ECOCLEAR”, s-a aprobat statutul acestei întreprinderi, s-a format Comisia de Concurs pentru ocuparea funcției de președinte al acestei întreprinderi și s-a transmis în gestiune terenul cu nr. cadastral XXXXX pentru depozitarea deșeurilor (f.d.75, vol. II).

Înființarea întreprinderii „ECOCLEAR” a fost aprobată prin decizia Consiliului local XXXXX, care potrivit art. 14 alin. (1) a Legii nr.436 din 28.12.2006, privind administrația publică locală, are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice. Prin decizia Consiliului local XXXXX, XXXXX nr.10/2 din 24.12.2012, s-a aprobat rezultatele concursului pentru ocuparea funcției de director al Instituției publice „ECOCLEAR”, numindu-l în funcția de director al acestei instituții pe Savan Alexandru, care a și fost împuternicit de a înregistra instituția la Ministerul Justiției al RM (f.d.79, vol. II).

Din conținutul deciziei Consiliului comunal XXXXX cu același nr. 10/02 din 24.12.2012, rezultă că, decizia are același conținut, doar cu excepția denumirii instituției publice care este denumită „Eco-XXXXX”.

Instanța de apel a menționat că, fiind audiat, martorul Savan Alexandru a confirmat că, dânsul s-a prezentat la Ministerul Justiției cu tot pachetul de documente în vederea înregistrării instituției, la care a fost ales în calitate de director, însă peste câteva zile a primit un sunet de la Ministerul de Justiției, care i-a comunicat că, din motiv că în denumirea întreprinderii sunt două cuvinte, străine „Eco” și „CLEAR”, respectiv, întreprinderea nu putea fi înregistrată, și martorul a întors pachetul de documente Primarului satului. Ulterior, de către Ion Mastac i-a fost prezentată o altă

decizie cu denumirea schimbată a întreprinderii, în ce mod a fost schimbată nu cunoaște, însă a plecat iarăși la Ministerul Justiției, unde a fost înregistrată întreprinderea, la care până în prezent este director, însă această întreprindere nu funcționează.

Instanța de apel a considerat necesar la acest capitol să fire menționat și faptul, că ambele decizii ale Consiliului comunal XXXXX cu nr.10/2 din 24.12.2012, sunt semnate de către președintele ședinței Indoitu Vitalie și contrasemnată de secretarul Consiliului Tucan Alexandrina, și nici de cum de către Mastac Ion Constantin.

Mai mult, instanța de apel a relevat, că deciziile în speță nu au fost contestate, lipsind careva obiecții din partea Cancelariei de Stat, care exercită controlul asupra actelor vizate.

În prezența acestor circumstanțe instanța de apel a considerat, că se atestă că partea acuzării nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile ce ar indica că Mastac Ion ar fi comis infracțiunea prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal, și nici nu a demonstrat care sunt acele interese personale și în ce constă acestea. Astfel, nu s-a indicat și probat cert și plauzibil prin care acțiuni Mastac Ion Constantin a depășit atribuțiile sale de serviciu și în ce constă cauzarea daunelor în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege, mai mult nu s-a arătat natura și un eventual quantum al acestei daune.

Instanța de apel, reieșind din cele menționate mai sus, a concluzionat că, în acțiunile lui Mastac Ion Constantin lipsește latura obiectivă și subiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal.

În continuare, în partea ce ține de învinuirea adusă pe marginea art. art. 42 alin. (3), 332 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a considerat că procurorul nu a demonstrat prin careva probe se atestă că în acțiunile lui Mastac Ion Constantin sunt prezente elementele componenței de infracțiune, or, din probele administrate atât în instanța de fond cât și în instanța de apel nu rezultă nici o acțiune a lui Mastac Ion Constantin, ce ar indica că acesta a organizat prin intermediul Secretarei Consiliului comunal XXXXX, Tucan Alexandrina înscrierea datelor false în procesul verbal al ședinței Consiliului din 06.12.2012 și deciziilor Consiliului comunal XXXXX cu nr.09/07 și respectiv 09/09, iar apoi a organizat iarăși prin intermediul secretarei întocmirea și semnarea extrasului deciziei Consiliului cu date vădit false.

Mai mult, instanța de apel a indicat, că președintele ședinței Consiliului comunal XXXXX din data de 06.12.2016, a fost ales Ciorba Petru, care fiind audiat a menționat că președintele ședinței Consiliului local care a hotărât soarta transmiterii scolii a fost el. Secretara a fost Tucan Alexandrina. La ședință au fost propuneri diferite, ca un imobil sa fie transmis, iar al doilea imobil sa rămână la bilanțul primăriei, însă s-a decis cum era în decizie (proiect) din câte își amintește. S-a adoptat decizia care a fost semnată de el. Nu-și amintește care a fost textul deciziei, dar care a fost semnata aceea a fost. Secretarul i-a prezentat această decizie, Tucan a citit decizia. La aceeași ședință s-a discutat chestiunea legată de formarea instituție Eco Clear. A semnat decizia cu privire la formarea unei noi întreprinderi Eco Clear după această ședință. A făcut cunoștința cu decizia Consiliului referitor la transmiterea terenului care a fost semnata de el, iar la următoarea ședință la inițiativa acestuia punctul respectiv a fost abrogat, socotind ca fiind o greșeala tehnică. Ulterior, dânsul nu a participat la ședința consiliului, dar a

reținut că la semnarea deciziilor privind schimbarea denumirii din „Eco Clear” în „Eco XXXXX” nu a fost influențat de Primar, secretara prezenta deciziile și el le semna.

Mai mult, instanța de apel a indicat, că aceste declarații sunt susținute de faptul că prin decizia Consiliului comunal XXXXX nr.01/08 din 26.02.2013 s-a abrogat pct.4 al deciziei nr.09/09 din 06.12.2012, cu privire la transmiterea în gestiunea Instituției Publice „Eco-Clear” a terenului cu nr. cadastral XXXXX (f.d.136, Vol. II), precum și majoritatea martorilor audiați, au precizat că nu au fost influențați în nici un fel, sub nici o formă de către Mastac Ion Constantin.

Instanța de apel a notificat prevederile art. 42 alin. (3) Cod penal și raportând norma legală la mențiunile acuzatorului de stat, a subliniat că lui Mastac Ion Constantin i se impută că a îndeplinit doar funcția de organizator, care nu a participat nemijlocit la executarea faptei, însă, la materialele cauzei lipsesc probe pertinente, concludente și utile, care ar corobora și ca finalitate ar indica prin care modalități concrete, Mastac Ion Constantin a instigat sau determinat făptuitorul la careva acțiuni.

Astfel, raportând dispozițiile legale cu caracter imperativ, instanța de apel a conchis că, nici pe art. art. 42 alin. (3), 332 alin. (1) Cod penal nu s-a demonstrat existența laturii obiective, care se exprimă în cazul dat în organizarea comiterii unei infracțiuni de către altă persoană, cât și latura subiectivă, care poate fi exprimată doar prin intenția directă, însă aceasta nu a fost dovedită prin careva stări de fapt.

Referitor la învinuirea adusă lui Tucan Alexandrina Simon pe aceeași cauză penală de comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a indicat că, acuzatorul de stat nu a prezentat careva materiale ce ar demonstra și evidenția, prin care acțiuni a fost instigată Tucan Alexandrina de către primarul localității Mastac Ion și prin ce se exprimă acele interese personale și servicii de care se învinuiește Tucan Alexandrina Simon că i-ar fi oferit lui Mastac Ion Constantin.

În același context, instanța de apel a menționat că învinuirea, precum că, Tucan Alexandrina Simon a înscris în procesul-verbal al ședinței Consiliului local XXXXX din 06.12.2012 și în decizia nr. 09/07 anexă la procesul-verbal, date vădit false privind separarea bunului imobil nr. cadastral XXXXX (Gimnaziul din s. XXXXX) în două bunuri imobile separate, nu rezultă din conținutul acestui proces verbal (f.d.224, Vol. I), iar faptul că s-a înregistrat clădirile școlii cu două numere cadastrale separate, nici cum nu a influențat la procesul de instruire și învățatură a elevilor Gimnaziului.

Or, instanța de apel a conchis, că din declarațiile martorilor audiați, cercetate de către instanța de apel se atestă că în clădirea școlii vechi nu se petrec activități ale procesului de învățământ și clădirea școlii noi este suficientă pentru petrecerea programului și activităților de învățământ al Gimnaziului (din localitate, toți confirmând că în clădirea școlii vechie activează biblioteca satului (a comunei, și nu a școlii).

De asemenea, instanța de apel a considerat, că nu a fost probat nici faptul că Tucan Alexandrina Simon, știind cu certitudine, că la ședința consiliului local a com. XXXXX din 06.12.2012, de către consilierii locali s-a adoptat decizia de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate „ECO- CLEAR”, fiind instigată de primarul localității Mastac Ion din interese personale, exprimate în acordarea unor servicii ultimului, persoana care a propus-o la funcția de secretară a consiliului a înscris în procesul-verbal al ședinței consiliului local din 06.12.2012 și în decizia nr. 09/09 anexă la procesul-verbal, date vădit false privind transmiterea acestei

întreprinderi în gestiune terenul cu nr. cadastral XXXXX, pentru depozitarea deșeurilor, iar ulterior a întocmit și semnat extrasul din decizia nr. 09/09 din 06.12.2012, cu date vădit false precum că Consiliul local a decis de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate „ECO-XXXXX” cu transmiterea în gestiune a terenului cu nr. cadastral XXXXX, pentru depozitarea deșeurilor.

În aceste condiții instanța de apel a reiterat că pe de o parte nu a fost demonstrat că primarul a ajutat-o pe Tucan Alexandrina Simon să se angajeze în calitate de secretar, iar pe de altă parte, se atestă că unica încălcare a obligațiilor de serviciu care a fost comisă de către Tucan Alexandrina a fost faptul că dânsa a schimbat din propria inițiativă denumirea Instituției Publice privind salubritatea comunei XXXXX din denumirea „ECO CLEAR” în denumirea „ECO-XXXXX”.

Mai mult, Tucan Alexandrina Simon a relatat la acest capitol că dânsa nu a coordonat cu nimeni denumirea întreprinderii de Eco XXXXX, ea singură când și-a amintit că poate să nu fie înregistrată cu denumirea Eco Clear, deoarece conține cuvinte străine, și a pregătit altă mapă cu denumirea Eco XXXXX, întreprinderea nou formată urma să aibă activități de salubritate a com. XXXXX. Urma să-i fie acordate careva terenuri întreprinderii noi formate care a fost introdus și în proiectul de decizie.

În contextul normelor citate (art.52 și 113 Cod penal), reieșind din circumstanțele descrise, instanța de apel a indicat că în acțiunile lui Tucan Alexandrina lipsesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, falsul în actele publice, și anume din motivul că lipsește latura obiectivă, care constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de înscriere în documentele oficiale a unor date false ori de falsificare a unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale. Or, prin corectarea unei erori manifestată prin schimbarea denumirii instituției publice de către inculpata Tucan Alexandrina, din „Eco - Clear” în denumirea „Eco- XXXXX” fără a fi demonstrate și dovedit că aceste acțiuni le-a făcut din interes material sau personal, nu poate servi drept temei juridic de a încadra acțiunile lui Tucan Alexandrina în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, falsul în actele publice.

Astfel, Colegiul a reiterat că, din analiza probelor acumulate la urmărirea penală și prezentate de către procuror instanței de judecată, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, în virtutea căruia, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, s-a stabilit cu certitudine că învinuirea adusă inculpaților nu s-a confirmat.

6. Decizia instanței de apel pronunțată integral la 19 iunie 2017, este atacată cu recurs ordinar de procuror, la data de 20 iunie 2017, care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, invocând aceleași motive care au fost expuse în cererea de apel (f. d. 231-239, vol. I) și descrise în pct.3 al prezentei decizii.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea

cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) al aceleiași norme, prevede că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de drept, asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel, sunt: dacă fapta reținută ori imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă probele au fost apreciate corect de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Analizând decizia atacată, Colegiul lărgit constată, că instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe, considerând-o legală și întemeiată, reținând că, în speță corect au fost stabilite circumstanțele de fapt și de drept, iar în urma analizei obiective a cumulului de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect s-a ajuns la concluzia privind nevinovăția inculpaților Mastac Ion de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), 332 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal și Tucan Alexandrina de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, deoarece în acțiunile acestora nu sunt întrunite elementele infracțiunilor imputate.

Totodată Colegiul penal atestă, că instanța de apel, deși în decizia contestată sustine concluzia primei instanțe de achitare a inculpaților pe motiv, că în acțiunile acestora nu sunt întrunite elementele infracțiunilor, notificând în acest sens considerentele sale privind latura obiectivă și subiectivă a infracțiunilor imputate inculpaților, instanța își motivează soluția sub aspectul că „...nici una din **probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința instanței de fond și apel nu confirmă vina inculpatului de comiterea infracțiunii imputate lui**”, „...**procurorul nu a prezentat careva probe care să dovedească prin care acțiuni a depășit limitele indicate în norma imputată și care anume daune a cauzat.**” (f.d.60, vol. IV), „...**procurorul nu a demonstrat prin careva probe că în acțiunile lui Mastac Ion Constantin sunt prezente elementele componente de infracțiune.** (f.d. 89, vol. IV), „...Colegiul Penal menționează că **din probele administrate atât în instanța de fond cât și în instanța de apel nu rezultă nici o acțiune a lui Mastac Ion Constantin ce ar indica că acesta a organizat...**” (f.d. 89, vol. IV), „...Colegiul reiterează că **din analiza probelor acumulate la urmărirea penală și prezentate de către procuror instanței de judecată, prin prisma art. 101 CPP al RM**, Colegiul stabilește cu certitudine că **învinuirea adusă inculpaților nu s-a confirmat**” (f.d.92, vol. IV).

Astfel, Colegiul lărgit constată că motivarea oferită prin decizia contestată asupra temeiului de drept al achitării inculpaților este una **contradictorie**, deoarece instanța de apel susține concluzia primei instanțe de achitare în baza motivului prevăzut de art. 390 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală, că **fapta inculpatului nu întrunește elementele infractiunii, însă motivează sub aspectul insuficienței probelor**, care ar dovedi că fapta a fost săvârșită de către inculpați.

Mai mult ca atât, Colegiul lărgit reține că, instanța de apel în decizia contestată face referire la **probele acumulate de organul de urmărire penală, cercetate de prima instanță și în instanța de apel**, însă Colegiul penal atestă, că unele din probele puse la baza deciziei contestate n-au fost verificate de către instanța de apel și consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, și anume: declarațiile martorului Furtuna Octavian (f. d. 84, vol. IV, pct.70) și decizia Consiliului comunal XXXXX nr.01/08 din 26.02.2013, prin care s-a abrogat pct.4 al deciziei nr.09/09 din 06.12.2012, cu privire la transmiterea în gestiunea Instituției Publice „Eco-Clear” a terenului cu nr. cadastral XXXXX (f. d. 89, vol. IV, pct.105).

De asemenea Colegiul penal constată, că din textul deciziei instanței de apel figurează un șir de declarații ale martorilor, precum și a inculpatei Tucan Alexandrina, fără a se indica foile dosarului sau etapa la care acestea au fost administrate, de aceea nu este clar, care declarații ale martorilor au fost puse la baza deciziei contestate, cele date în faza urmăririi penale, în prima instanță sau cele în instanța de apel.

În acest sens, Colegiul lărgit menționează declarațiile indicate în decizie a inculpatei Tucan Alexandrina (f.d.66-69, vol. IV, pct. 46-52); a martorilor Ilovan Liuba (pct.56-58, f.d.70-71, vol. IV); Ilovan Cozma; Îndoitu Vitali (f.d.72, vol. IV); Donici Fiodor (f.d.73, vol. IV); Tașciuc Anatolii (f.d.74, pct. 62; f.d. 83, pct. 69); Grosu Liuba; Ciorba Petru; Croitor Diana; Magurean Angela; Paladi Claudia; Majar Veaceslav și Savan Alexandru (f.d. 75-84, vol. IV).

Astfel, Colegiul lărgit constată, că argumentele procurorului, că instanța de apel n-a dat răspuns la toate motivele apelului, se confirmă prin expunerea asupra probelor prezentate de către procuror în lipsa unor indicații concrete care probe au fost analizate de către aceasta și care au fost puse de către instanța de apel la baza deciziei, precum și prin faptul includerii în decizia contestată a unor probe, care n-au fost cercetate sau verificate în cadrul ședințelor de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit notifică prevederile art. 414 Cod de procedură penală, și anume, alin. (2) potrivit căruia instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, însă din conținutul hotărârii atacate se constată că **instanța de apel a ignorat această prevedere legală**, și în așa mod și prevederile specificate în alin. (6) al normei indicate supra, potrivit căroră *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal, deoarece la baza deciziei au fost puse probe care n-au fost verificate în ședința instanței de apel.*

Din considerentele menționate, Colegiul lărgit conchide că soluția adoptată de către instanța de apel este contrară prevederilor legale, astfel, instanța de apel, judecând cauza dată, a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, la care se face referire în recurs, eroare ce nu poate fi corectată de

către instanța de recurs, deci există temeiul de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul lărgit consideră necesar a casa total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2017, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile legale.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor indicate în apelurile și recursurile declarate, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art. 434, art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2017, în cauza penală în privința lui **Tucan Alexandrina Simon** și **Mastac Ion Constantin**, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată integral la data de **11 ianuarie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Alerguș Constantin

Judecător

Moraru Petru